

Säkerhetsproblemen i Forsmark visar på svagheter i slutförvarsprocessen

SKB AB hänvisar alltid till att slutförvarsprojektet lever upp till lagstiftningens och myndigheternas krav och att projektet är så säkert det kan bli. Och därmed ska vi kunna känna oss trygga.

Men en rad händelser de senaste åren har visat att säkerhet är något mycket relativt och att myndighetskontroll inte lämnar några garantier. För ett par år sedan tappades en transportkapsel vid lastning i Forsmarks hamn, förra våren upptäcktes att tunnor som innehöll radioaktivt avfall hade rostat sönder och läckte i SFR-lagret i Forsmark och nu i sommar och höst har det visat sig att säkerhetssystemen och kontrollen vid kärnkraftverket inte har fungerat och att det var ytterst nära att en härdsmlta skulle inträffa. Kärnteknik är farligt, likaså kärnavfall, och det finns inga garantier.

Riskerna ska inte överdrivas, men man måste förhålla sig till riskerna med ett stort mått av ödmjukhet. Miljödomstolen avslög förra sommaren Ringhals ansökan om att höja effekten bland annat med motiveringen att även om risken för olyckor är liten, blir konsekvenserna av en olycka så allvarliga att kärnkraften därför inte är förenligt med målet om ett hållbart samhälle. Andra motiv för domstolens avslag var att kärnkraften är en misshushållning med energi (65 % går rakt ut i havet) och att avfallsproblemet inte är löst. Regeringen gav senare tillstånd till utbyggnaden på energipolitiska grunder.

Händelserna i Forsmark visar att trots högt säkerhetstänkande inom svenska kärnteknikindustri och myndighetskontroll, händer det att det inte fungerar som planerat. Konsekvenserna kan bli förödande och ödmjukheten inför detta påbjuder att *försiktighetsprincipen* måste gälla. Med det menas att man ska avstå från en handling om det finns osäkerheter och risker i ett system/projektet. Detta måste även gälla för slutförvarsprojektet.

Överför man erfarenheterna från Forsmark till slutförvarsprojektet innebär det att man måste eliminera eller minimera konsekvenserna av läckage från slutförvaret. Det är särskilt viktigt med tanke på att det är frågan om ett slutförvar som inte kommer att stå under övervakning och kontroll när förvaret väl är förslutet. Konsekvenserna vid läckage i ett förvar av KBS-3-typ och vid en lokalisering till kustområden blir oundvikligen att farlig radioaktivitet kommer ut i grundvattnet och sprids till markytan och till Östersjön.

Oss kräver i den pågående MKB-processen att SKB AB ska redovisa underlag för andra alternativa metoder och lokaliseringar som gör det möjligt att bedömma vilken metod och plats som bäst uppfyller miljömålen och lagstiftningens krav.

Statens strålskyddsinstitut SSI är inne på samma linje, likaså Länsstyrelsen i Uppsala län, men SKB AB har hittills vägrat att tillmötesgå de kraven.

Fotomontage

Passa på!

Informationsmöte om slutförvarsprojektet

Svenska Naturskyddsföreningen bjuder in till en informationsdag om slutförvarsprojektet. MKG - Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning - och Oss kommer att delta och berätta om miljöperspektivet på frågan, om hur projektet löper och om den kommande miljöprövningen.

Det är ett ypperligt tillfälle för alla miljövänner och andra intresserade att informera sig om projektet. Kom till....

Församlingsgården i Alunda

Lördagen den 25 november

Klockan 10 - 15

Anmälan senast 22 nov till Lasse Lindell 070 - 305 36 45 eller
lars-olof.lindell@one.se

Annat på gång:

15 november	Kasam-seminarium om tillståndsprocessen, med bl.a. Staffan Westerlund.
17 november	SKB-seminarium om psykosociala aspekter
20 november	Kommunens referensgrupp håller öppet möte. Se lokalpress
25 november	SNF:s informationsträff i Alunda, se ovan
6 december	Öppet möte med Samrådsgrupp Forsmark. Se lokalpress
10 december	Styrelse-/medlemsmöte i Oss, Vuxenskolans lokaler Östhammar

Under senhösten ska SKB AB presentera sin säkerhetsanalys av slutförvarsprojektet och till SKI lämna in tillståndsansökan för att bygga inkapslingsanläggningen i Oskarshamn. Dessa handlingar kommer att granskas av Oss och MKG och yttranden ska lämnas in.

Hör av dig till kansliet om du har några synpunkter eller frågor.

OSS - Box 78 / 748 21 Österbybruk / Telefon 0295-201 01 / Mobil (Kenneth) 070-246 54 60
E-post: oss@avfallskedjan.se / www.oss.avfallskedjan.se / Postgiro: 461 80 13-9